

۲۰
۶
۱۹
۵

الحمد لله الذي هدانا لهذا
الذي كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله

که در زمان سید و روان جمیع در ماه رمضان سال ۱۲۹۱ هجری

در این کتاب که در این روزگار از طرف صاحب این کتاب
در این کتاب که در این روزگار از طرف صاحب این کتاب

او در این کتاب که در این روزگار از طرف صاحب این کتاب
در این کتاب که در این روزگار از طرف صاحب این کتاب

ای سید و روان جمیع در ماه رمضان سال ۱۲۹۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

درین زمان سعادت قرآن و اوان فرخی آید

بسم الله الرحمن الرحيم

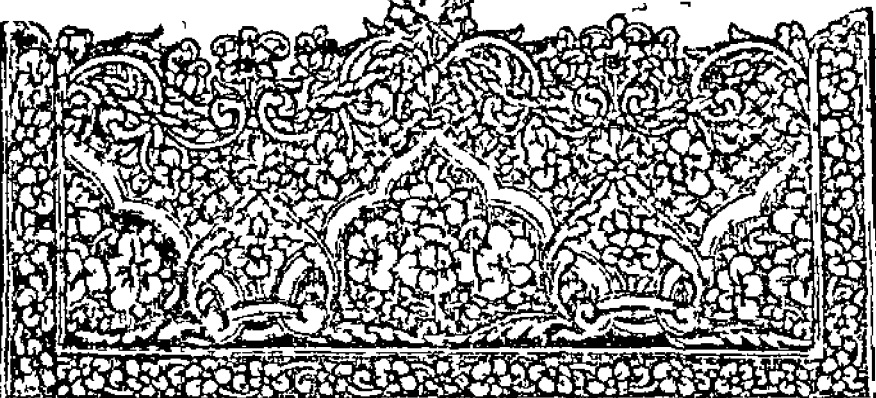
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ای پندگاران سراود

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بسم خداست بخشننده و مهربان

قَرَنَ الْمَلَا حَةَ طَيِّبَةً

تسکین شد ملاحت شیرین شد

وَالْحَسَنُ صَبَّارٌ شَرِيفٌ

و غریبی گشته است پیوسته آسود

صَلِّ عَلَيْكَ يَا هُمَا

درود بفرستد بر وی خدای مایان

صَادَ الْقُلُوبَ جَمَالُهُ

شکار کرده است دلها را خفته اندر او

شَاعَ الْأَفَاقَ جَلَالُهُ

مشهور است در جمیع عالم بزرگی آنشود

يَا هُمَا

بر وی خدای مایان

صَلِّ

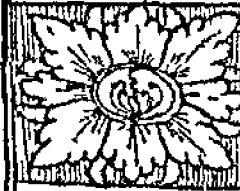
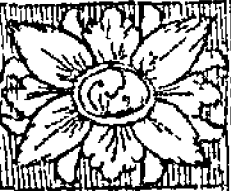
درود بفرستد

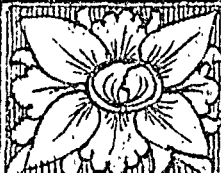

وَالْبَدْرُ يَقْصُرُ نُورُهُ

و ماه تابان نورش کم شود

إِذْ مَا سَبَّحَانَ طَهَوْرُهُ

و تشبیه بلوه داد فلور آن سرور

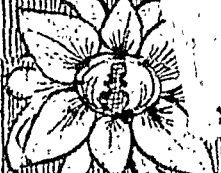

	صَلِّ عَلَيْهِ يَا أَيُّهَا الْمَوْلَانَا	
درود بفرستد بر بے خدای مایان		

وَاللَّهُ أَكْبَرُ شَانَهُ	مَرَبَّاعٌ قَدِيرٌ كَانَهُ
و خدای تعالی بزرگ کرده است شان آن سرور	بیان قد بوده است آن سرور

	صَلِّ عَلَيْهِ يَا أَيُّهَا الْمَوْلَانَا	
درود بفرستد بر بے خدای مایان		

وَهُوَ الْمَفِيزُ بِجَارِهِ	لَكِنْ يَطْوِي الْجَارُ
و آن سرور بخش کننده است در ایام احسان	در اندامی نمودند از همسایه انسور

	صَلِّ عَلَيْهِ يَا أَيُّهَا الْمَوْلَانَا	
درود بفرستد بر بے خدای مایان		

إِذْ مَا مَاشِيَعَرْدُودٌ	قَدْ كَانَ يُعَلِّبُ الصَّهْبَ
و تکیه بر پای میکرد آن سرور نوی مبارک	بجای آورد که نهد میگرازد او را خداییکه محتاج آمد

	صَلِّ عَلَيْهِ يَا أَيُّهَا الْمَوْلَانَا	
درود بفرستد بر بے خدای مایان		

وَالْعُظْمُ كَانَ لَهَا مَتَهُ	وَالْحَيُّ طَرِيقُ تَامَتِهِ
و عظمت و بزرگی بود تارک او را	و خوابی بینندگان را ده است او را

صَلِّ عَلَى الْمَسْكِينِ

درود بفرست بر روی خدای مایان

کَا اَيْلٍ سَوْدٍ شَعْرًا

آنند شب سیاه بود موئی مبارک او

فَاَصْنَعْ الْعَجَائِبَ بِحَسْرَةٍ

رنجیده است همایان بر روی سینه و دل از غم

صَلِّ عَلَى الْمَسْكِينِ

درود بفرست بر روی خدای مایان

شَعْرًا خَبِيبًا نَكْرًا

روی مبارک محبوب خدا بسیار بود

تَرَجِدَ آمِينَ فِي الْوَمَرَاءِ

آن سوی مبارک خدا را در زمین در تمام طوق

صَلِّ عَلَى الْمَسْكِينِ

درود بفرست بر روی خدای مایان

شَعْرًا مَشِيطًا لَا قَطَطَ

روی مبارک نشانه کرده است ترم غول

سَوَاعِدًا لَا فَوْدًا لَا سَبْطَ

روی سوار است سیاه است بر چوب بست نیست

صَلِّ عَلَى الْمَسْكِينِ

درود بفرست بر روی خدای مایان

إِذَا تَقَرَّرَ رَقِصَ فَرْمًا

تنگی است بر روی مبارک که چرخ را در زمین

لَيْسَ مِنْ شَيْءٍ تَحْتَا وَرَشَحْمَتَهُ

نیست روی مبارک که چرخ را در زمین که گشت

	<p>صَلِّ عَلَيْهِ اَللّٰهُمَّ</p>	
<p>درود بفرستد بروی خدای مایان</p>		<p>درود بفرستد بروی خدای مایان</p>
<p>قَدْ كَانَ اَزْهَرُ لَوْثَةٍ</p>	<p>وَهُوَ الْمَبَارِكُ كَوْثَةٍ</p>	
<p>تحقیق بود مایان رنگ بسیار آنشور</p>		<p>و آنشور تمام خیر و برکت است و وجود مبارک او</p>
	<p>صَلِّ عَلَيْهِ اَللّٰهُمَّ</p>	
<p>درود بفرستد بروی خدای مایان</p>		<p>درود بفرستد بروی خدای مایان</p>
<p>عَظُمَتْ رُؤُوسُ عِظَامِهِ</p>	<p>كَبُرَتْ وَجْهَةٌ صِرَافِهِ</p>	
<p>بزرگ بود سرهای استخوان مبارک آنشور</p>		<p>بزرگ بود روی پاهای مطلوب آنشور</p>
	<p>صَلِّ عَلَيْهِ اَللّٰهُمَّ</p>	
<p>درود بفرستد بروی خدای مایان</p>		<p>درود بفرستد بروی خدای مایان</p>
<p>كَلَّخْتُ جُرْحِي شَعْرَةً</p>	<p>أَقْلَحْتُ حُدُودَهُ نَخْرَةً</p>	
<p>مانند خط مستقیم روان بود موی مبارک او</p>		<p>بالا تر جانهای آن خط منحنی آن سرور بود</p>
	<p>صَلِّ عَلَيْهِ اَللّٰهُمَّ</p>	
<p>درود بفرستد بروی خدای مایان</p>		<p>درود بفرستد بروی خدای مایان</p>
<p>اَسْفَلَ حُدُودِهِ مَسْرَةً</p>	<p>لِلشَّاطِرِينَ مَسْرَةً</p>	
<p>فرو ترین حدود ذات مبارک او بود</p>		<p>برای پیشندگان راه او است</p>

صَلِّ عَلَيْهِ اَللّٰهُمَّ

درود بفرست بر روی خدای مایان

اَلْمَلٰٓئِكَةُ وَصَدْرُهُ

و دوش مبارک و سینه مبارک آنحضرت

عِزَّتُهُ وَرَفْعَتُهُ قَدْ رَدَّ

پهنه و آرزوید و بلند کرده شد مرتبه آن

صَلِّ عَلَيْهِ اَللّٰهُمَّ

درود بفرست بر روی خدای مایان

بِالشَّجَرَيْنِ صَدْرُهُ

به دو تنی زینت کرده شد سینه آنسرور

اَلْاَصْنَانِ بَلَّ صَدْرُهُ

به تمام سینه مبارک او بگشایدش میاید آن

صَلِّ عَلَيْهِ اَللّٰهُمَّ

درود بفرست بر روی خدای مایان

اَيْضًا ذُرَّاءَ اَعْلَاهُ

نیز زینت داده شده است هر دانه از او مبارک آنسرور

وَالْمَلٰٓئِكَةُ بِسَرَابِهِ

و زینت داده شده است هر دوش مبارک آنسرور با منوچهری

صَلِّ عَلَيْهِ اَللّٰهُمَّ

درود بفرست بر روی خدای مایان

عَيْنَاهُ صَادِقُ قُلُوْبِنَا

او چشم مبارک آنسرور بر شکار کرده است اهلای

اَللَّحْظُ صَارَ طَلُوْبِنَا

نگاه کردن بگوشه چشم گشته است مطلوب

صَلِّ عَلَيْهِ اِهْنَا

درود و نذر ستد بروی خدای مایان

كَمَلِ السَّوَادَ سَوَادَهَا

کامل است سیاهی یعنی سیاهی آن چشمان

لِلْحَاسِدِ بْنِ سَادَهَا

و مر حاسدان را کامل است حسد آنها

صَلِّ عَلَيْهِ اِهْنَا

درود و نذر ستد بروی خدای مایان

الْعَيْنُ عَيْنٌ فِي النَّظَرِ

چشم مبارک آنست و چشمه نیست در دیدن

بَلْ كَانَ عَيْنًا ذَا الْقَدَرِ

بلکه بود آن چشم ابروی خداوند مرتبه

صَلِّ عَلَيْهِ اِهْنَا

درود و نذر ستد بروی خدای مایان

عَيْنٌ مُضِيٌّ مَرَّ كَفْعٍ

چشم بود گذر زنده بماند

عَيْنٌ مِلَّ مُشَفَّعٍ

چشم بود پر حسن و جمال بخت یکدگر گیتی

صَلِّ عَلَيْهِ اِهْنَا

درود و نذر ستد بروی خدای مایان

الْعَيْنُ تَنْفَعُ فِي الثَّرَى

چشمه آب نافع است در زمین

عَيْنَاهُ حَسَنَتِ الرَّهَى

برو و چشم مبارک او خوبی داده است خلق را

صَلِّ عَلَيْهِ اِهْمَا

درود بفرستد بر دے خدای مایان

عَيْنَا لَا يَحْيِي ذَا النُّظَرِ

دو چشمم مبارک آوزنده میکند خداوند نظر را

الْعَيْنُ تَنْفَعُ فِي الشَّعْرِ

چشمه آب نافع است در بین

صَلِّ عَلَيْهِ اِهْمَا

درود بفرستد بر دے خدای مایان

وَ احْسَنُ فِيهِ مُشْتَرِكٌ

دو خوبی در آن چشم مبارک فزاگر کند است

اَيْضًا بِأَيَّامِهِ قَدْ كَمَلُ

بیرسمید چشم مبارک که تحقیق کامل می تواند آ

صَلِّ عَلَيْهِ اِهْمَا

درود بفرستد بر دے خدای مایان

لِلشَّاطِيرِينَ مَسْرَّةٌ

در نظر کنندگان را خوشه باشد بود

قَدْ شَاعَ فِيهَا حِمْرَةٌ

تحقیق پرانگنده بود در بیاض چشم مبارک سر

صَلِّ عَلَيْهِ اِهْمَا

درود بفرستد بر دے خدای مایان

عَبَّ كُلُّ مَجْلٍ كَفَّهُ

از هر مجلی بازداشته است او را

لِجَمْدٍ وَسَبَّحَ كَفَّهُ

برای بخشش فراخ کرده شده اند بیکبار

صَلِّ عَلَيْهِ اِهْمَا

درود بفرستد بروی خدای مایان

قَدْ مَاهُ اَيْضًا وَسِعَا

پیرود قدم مبارک آنحضرت نیز فراخ گشته اند

فِي الْعَرْشِ لَيْلًا رَوْعَا

در عرش در شب معراج بلند گردیده اند

صَلِّ عَلَيْهِ اِهْمَا

درود بفرستد بروی خدای مایان

مِنْ تَحْتِ كَانَتْ رَفْعَةً

از زیر قدم مبارک بود بلند می

وَالْعَيْنِ ذَاتِ رَفْعَةٍ

و برای ذات مبارک آنحضرت بلند می

صَلِّ عَلَيْهِ اِهْمَا

درود بفرستد بروی خدای مایان

اِنْ كَانَ مِثْلِي يَبْتَدِرُ

اگر راه میرفت آنسرور شبانی میرفت

فَكَانَ صَبَاً يَنْخَدِرُ

پس گویا که در شب سوز و می آید

صَلِّ عَلَيْهِ اِهْمَا

درود بفرستد بروی خدای مایان

قَدْ كَانَ اَبْيَضَ مَشْرِبًا

تحقیق بود آنسرور سفید مگ آمیخته بهرخی

وَلِعَاشِقِيهِ مَطْرِبًا

و مر عاشقان خود را خوشی دهنده بود

صَلِّ عَلَيْهٗ اِهْمَا

درود بفرست بر سرے خدای مایان

بِالْوَسْطِ كَانَ جَبِيْنُهُ

فِي الْعَشْرِ كَانَ جَبِيْنُهُ

بفرانخی بودیشانی مبارک آن سرور

در عشق خدای تعالی بود دل آن سرور

صَلِّ عَلَيْهٗ اِهْمَا

درود بفرست بر سرے خدای مایان

كَالْقَوْرِ كَانَ حَكِيْمُهُ

قَدْ كَانَ يَفْرَحُ خَاطِبُهُ

مانند کمان در کجی و دوازی بود ابرو مبارک او

تجھتق خوش می شد کلام کنند و با او

صَلِّ عَلَيْهٗ اِهْمَا

درود بفرست بر سرے خدای مایان

كَانَتْ سَيِّدَاتُ الْبَيْتِ تَنْفَضُّنَّ

لَيْسَتْ تَقَارِنُ تَنْصِلُ

بود زنان و دایر و تمام جدا از هم

نیستند آن و دایر و مقارن تنصل

صَلِّ عَلَيْهٗ اِهْمَا

درود بفرست بر سرے خدای مایان

عِرْقُ تَبَارَكَ شَابُهُ

فِي الْبَيْنِ كَانَ مَكَانُهُ

رے که بزرگ است مرتبه او

در میان دوا بر و بود جائے آن رگ

صَلِّ عَلَى الْهَمَامَا

درود بفرستد بروی خدای مایان

كَانَتْ تَدْرِغُ فِيهِ

بود آن رگ که در چنانش نمی آمد در حالت خشم فروز

كَافِي مَلَا حَهْ قَيْطِه

نه در حالت نمکینی بخشش آن سرور

صَلِّ عَلَى الْهَمَامَا

درود بفرستد بروی خدای مایان

وَاَلَا كَفُ حَسَتْ ذَا حَمَامَا

و یعنی مبارک آن سرور نیکی در ذات آن بختی

أَقْنِي اللَّهُ صِفَاتَهَا

در بار یک بلند هموار با خوبی است صفات آن بختی

صَلِّ عَلَى الْهَمَامَا

درود بفرستد بروی خدای مایان

عَرِيْنُهُافْدَارُ تَفْعُ

دیوار آن یعنی مبارک بختی بلند بود

وَالسَّمْعُ مِثْلُهُ مَا سَمِعُ

و گوش مبارک آن سرور مثل آن گوش شنیده شد

صَلِّ عَلَى الْهَمَامَا

درود بفرستد بروی خدای مایان

يَسْكُوهُ لَوْ رَأَى الْيَقِيْنُ

بلند میشد آن بختی را لور به بختی حق

بَسْمِي قُلْتُ بِبِ الْوَاثِقِيْنِ

البتة بند و قید نیست و آن یعنی در کما فاستقار

صَلِّ عَلَيْهِ اِهْمَا

درود و نذر ستبر بر روی خدای مایان

قَدْ فَاقَ حَيَّتُهُ الْحَيَّ

تجیق بود و ریش مبارک آن سرور پریشیا

الْوَأْنِيَانُ فَرَا الدَّجِي

رنگهایش بر روشنی تارکیا است

صَلِّ عَلَيْهِ اِهْمَا

درود و نذر ستبر بر روی خدای مایان

كَثُ الْخَاسِنُ نَحْمِيَّةٌ

ابنوی ریش مبارک نعت عظیم

وَلِكُلِّ نَفْسٍ رَحْمَةٌ

و برای هر کس ریش مبارک آن سرور رحمت

صَلِّ عَلَيْهِ اِهْمَا

درود و نذر ستبر بر روی خدای مایان

قَدْ كَانَ خَلَاةَ السَّهْلِ

تجیق بود و در خساره آن سرور رزم

وَالْتَقَى رُبُّهُمَا قَدْ تَزَلَّ

و روشنی بآن هر دو رخساره تجیق خود آمد

صَلِّ عَلَيْهِ اِهْمَا

درود و نذر ستبر بر روی خدای مایان

كَمُلَ الْخَاسِنُ فِي قِيَّةٍ

تمام بود و خوبیا در دمان مبارک آن سرور

مَكَأَلُ الْوَرَى بِمَكَارِمَةٍ

بر کرده است غلیم را بر بخشهای خود

صَلِّ عَلَيْهِ اَللّٰهُمَّ

درود و نذر مستند بر روی خدای مایان

فِيْهِ كَانَتْ وَسْعَةٌ

درودان مبارک آن سرور قرار است بود

فِكُلِّ لَقْطِهِمْ نِعْمَةٌ

در هر سخن آن دلمان نغشی است عظیم

صَلِّ عَلَيْهِ اَللّٰهُمَّ

درود و نذر مستند بر روی خدای مایان

اَسْتَأْنَاهُ قَدْ اِفْرَحَ

و زدنماست مبارک او تحقیق کثاده بودند

وَالنَّوَسْرُ فِيْهَا مُتَزَجٌ

درود شنی تان و زدنماست که هر عالم

صَلِّ عَلَيْهِ اَللّٰهُمَّ

درود و نذر مستند بر روی خدای مایان

فَاَقَ لَخْلَادٍ قِيْدٌ

بلند بود گردن نرسد و از گردنمائی خلق

فِي الْحُسْنِ كَانَ ضَرْبُهُ

در خوبی بود و زیاده آن گردن مبارک

صَلِّ عَلَيْهِ اَللّٰهُمَّ

درود و نذر مستند بر روی خدای مایان

كَانَتْ صَفَاءَ كَفِّهِ

بود گردن مبارک صفائی مانده صفائی نقره

فِيْهَا قَلَادَةُ عِيْدٍ

بود گردن مبارک قلاب و نای غمت

صَلِّ عَلَيْهَا يَا مَلِكُ

درود بفرست بر روی خدای مایان

وَهُوَ الْعَلِيمُ بَيَانُهُ

و او تعالی داناست بیان آن

اللَّهُ يَكْمُلُ شَانَهُ

خدا میسراندازد شان آن سیرور

صَلِّ عَلَيْهَا يَا مَلِكُ

درود بفرست بر روی خدای مایان

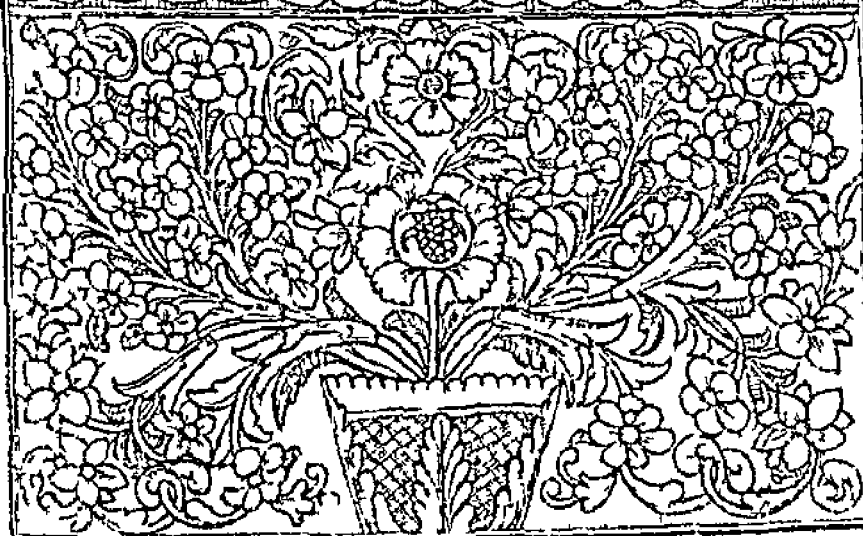
بِالْفَضْلِ دَمْرُ جُرمِ مَدُّ

و بفضل خود ابرج بزرگ گمان ابرار

يَا رَبِّ صَلِّ سَقِيمَتَهُ

ای پروردگار من تسخیر کن بیماری او

نَسْتَعِينُكَ يَا مَلِكُ

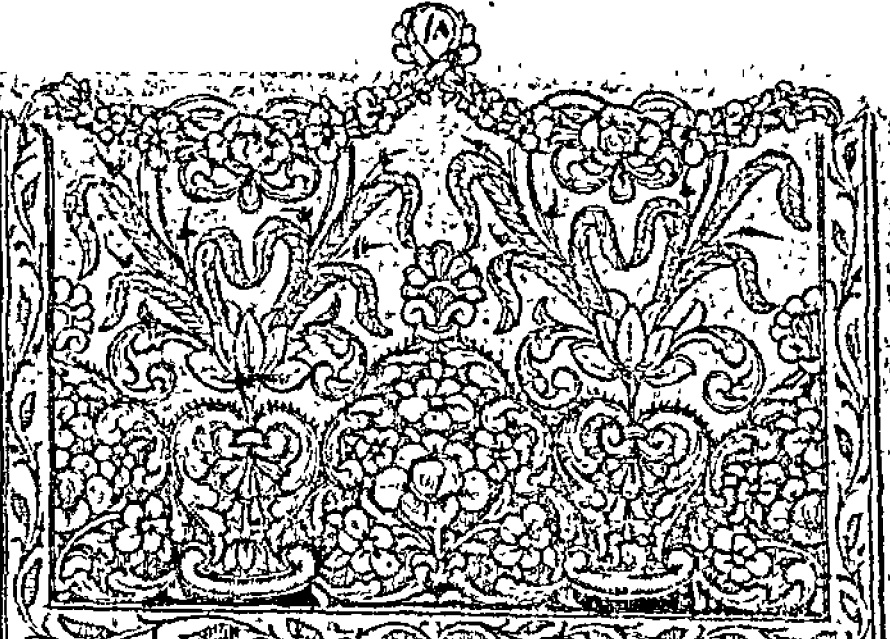
بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعل في كتابه
الغياض والنبات والحيوان
والإنسان آياتاً للذين
يعلمون

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعل في كتابه
الغياض والنبات والحيوان
والإنسان آياتاً للذين
يعلمون

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعل في كتابه
الغياض والنبات والحيوان
والإنسان آياتاً للذين
يعلمون

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعل في كتابه
الغياض والنبات والحيوان
والإنسان آياتاً للذين
يعلمون

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خَالِقِ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتِ

کہ پیدا کرنے والا زمین اور آسمانوں کا ہے
مَنْ لَهُ الْكِبْرِيَاءُ وَأَجْبَدُ

وہ کہ اس کی بزرگی اور بڑائی

وَحَدُّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

اور حد ہے وہ نہیں کوئی معبود مگر اللہ

أَجْمَلُ الصِّفَاتِ بِالْآيَاتِ

کہ بزرگی صفات کے ہیں ساتھ ہی بجزا کے

أَحْمَدُ اللَّهِ عَالِي الدِّانِ

حسب کرتا ہوں میں اللہ بلند ذات کی

أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ذَوِ الْمُلْكَ

وہ احسن الخالقین ہی صاحبِ شہادت کی

مَلَائِكُ الْمَلِكِ لَا إِلَهَ سِوَاهُ

مالک ملک کا جو نہیں کوئی معبود اور

أَرْسَلَ الْمُصْطَفَى الْكَرِيمَ

بھیجا اور سے محمد مصطفیٰ بزرگ ذات کو

وَاصِلٌ مُّوَصَّلٌ إِلَى الْجَنِّ

پہنچنے والے پہنچانے والے طرف سے مراد ہے

حُبُّهُ حُبُّ خَالِقِ الْخَلْقِ

محبت اس کے محبت خالق مخلوق کے ہے

آيَةُ الْحُبِّ كُنْزُ الدِّكْرِ

نشانی محبت کی دیاوتی یاد کرنے کی ہے

حُبُّكَ الشَّيْءُ كَانَ لِعُمَيْكَا

پیار کرنا تیرا چیز کو ہے اندھا کوڑا تجھ کو

لَا تَرَى غَيْرَ لَا وَلَا تَسْمَعُ

نہیں دیکھتا ہے نہ سوتا ہے اور نہ سنتا ہے

فَإِنَّ الْحُبَّ سَأَلَ مَنْ شَرَفَا

پس نہ اسی محبت کے درجہ سے اس شخص کو کہ بڑا

الْعَلَمُ الْمُحَقِّقُ النَّقَادُ

ذی سلم محقق پر کئے والا

الْأَمِيلُ لَخَطْمُ طَمَّ الْأَعْظَمُ

امیہ در پاس بزرگ

الَّذِينَ اتَّفَقَ مَعَ الْأَيْمَانِ

اون لوگوں کو کہ پر ہنر گاری کی ساتھ ایمان

كَيْسَ وَاللَّهِ فِيهِ مِنْ خَلْقِ

مہین ہے واللہ اس میں جو مخلوق

وَإِقَامُ الْحَبِيبِ فِي الْفِكْرِ

اور قائم کرنا محبوب کا فکر میں

وَمَصِّهَا إِذَا سَرَى فِيكَ

اور بہہ کر کے والا جبکہ در آوے تجھ میں

قِصَّةُ دُونَهُ وَلَا تَطْمَعُ

کوئی قصہ نہ اسے اور نہ میں طمع کرنا ہر تو

بِإِدَادِ النَّبِيِّ مُوَدَّتِلِفَا

در حالیکہ ساتھ محبت نبی کے خوگر بننے

بِفِرَاسَاتِ طَبْعِهِ الْوَقَادِ

ساتھ دانا بیون طبیعت اگر کہ بہت روشن

الْكَبِيرُ الْغَشْمُ الْأَعْلَمُ

بزرگ دانا

ای محمد بن یحییٰ بن کاتب

بیت مسطوران در اب

من محمد ویر خان بن علی

محمد وزیر خان فراسدیر الدردیز بهادی

قال لی انظم صفای محبوبی

که مگر که نظم صفات محبوب میرے

سید المومنین و المصلین

وہ سردار است بود که کاہر اور سردار بن و اہل

و رسول محمد محمود

اور رسول ہے سرا گیا تعریف کیا گیا

روح الحق مکف کاف

بالدین کے کافی ہو نیرالی کفایت کرنی والی

منج المجد ولی اللہ

نجات دینے والا برگزیدہ دوست اللہ کا

البشیر السدیر و الفتح

خوش خبری دینے والا و نیرال اور فتحی ہے

بلد و التواریث انشورک لا اللہ

شہر نورنگ بزرگ اقباس

خلف المصدق فی حقاہ و ما

نملنا الصدق سے بہشت و انکار و کا

سین الانبیاء مطلوبی

سہ و اربابا مطلوب میرے

سید الخلق سید الکونین

سردار خلق کی کاسبہ سردار دونوں جہان کا

و شہید و شاہد مشہور

اور شاہد اور گواہ گواہی دیا کی

قدم المصدق فی متنف شہ

نشانہ نیک پیچھے آئندہ انشا دینے والا

احمد المصطفیٰ لی اللہ

بر اقریف کرنی والا برگزیدہ نبی اللہ کا

السراج النیر و المصباح

چسپا ہے روشن مسراج

حَاشِرُ عَاقِبِ صَفِيٍّ لِلَّهِ

جمع کرنیوالا پیچھے آنے والا برگزیدہ اللہ کا

نِعْمَةُ اللَّهِ تَاصِرُ مُنْصَوِّدٌ

نعمت اللہ کی مدد کرنیوالا مدد کی گئی

وَرَسُولٌ أَمْلَأَ خَلِيلٌ

اور رسول لڑائیوں کا جہاد کا اور تان

وَشَفِيعٌ مُشْفِعٌ وَمَكِينٌ

اور سفارش کرنیوالا سفارش قبول کیا گیا اور

قَسِيمٌ جَامِعٌ رَسُولُ اللَّهِ

تمام کرنیوالا جمع کرنے والا رسول اللہ کا

الْمُحِبُّ الْمَجَابُ ذُو الْعَرْسَةِ

قبول کرنے والا قبول کیے گئے صاحب عرس کی

وَاللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ وَتَقَى

خفہ اللہ کا دست مضبوط

هُوَ مَدِينٌ وَهُوَ مَدِينٌ

وہ کبر پسنے والا بہن اور کبر پسنے والا

طَيْبٌ طَاهِرٌ حَيٌّ لِلَّهِ

پاکیزہ پاک ہمہ از اللہ کا

رَحْمَةُ الْعَالَمِينَ حَقٌّ نَوَّارٌ

رحمت مسلمات کا سچ نور

وَنَصِيحٌ وَنَاصِرٌ وَوَكِيلٌ

اور ناصح اور نصیحت کرنیوالا نعمت رکھنا

وَكَيْسِرٌ مَكْرُمٌ وَمُؤْتَمِنٌ

اور بزرگ بزرگی کیا گیا حکم

خَاتِمُ الْأَنْبِيَاءِ خَلِيلُ اللَّهِ

تمام کرنے والا انبیوں کا دوست اللہ کے

الْحَفِيظُ الْعَفِيفُ وَالرَّحْمَةُ

مردمان معاف کرنے والا اور رحمت

مُحَمَّدٌ اللَّهُ شَافِعُ الْفَقْرِ

حجت اللہ کی سفارش کرنیوالا پراستغنی

الْكَفِيلُ الشَّفِيعُ شَوْلٌ

کفالت کرنیوالا شفیق کرنیوالا توکل کرنیوالا

صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ

مناجبات شریعت کا اور مناجبات جہنم کا اور مناجبات کا

كَاشِفًا لِكُتُبِ افْعَالِ النَّبِيِّ

و دیگر بنو الازد بنی کا جلیہ کہ بنو الامریہ بنی کا

الْعَزِيزُ الْمُفَضِّلُ

فالتفضلت واما

مُؤَدِّ الْقُدْسِ صَلَاحُ الْبَرَاءِ

روح پاک کے صاحب دلیں کا

وَأَبُو طَيْبٍ أَبُو الْقَاسِمِ

اور باب حضرت عیسیٰ کے باب حضرت قاسم

وَشَهِيدًا مِّنكُمْ مَّا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

و گواہ بیعت کر موالا نشانی کیا ہوا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

... ..

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

وَبَرَقَ وَصَنَّاخُ الْعَجَاجِ

اور صاحبِ ران کا اور صاحبِ مزاج کا

أَذِّنْ خَيْرَ عَمَلٍ الْعَمَلُ

کان فیکے کا اور عزت عرب کا

المؤمنين المؤمنين الكاملين

پیشکش کرنا والی امیدوار کرنا والی کامل

رُوحُ الْقُطْبِ صَاحِبُ السُّلْطَانِ

روحِ میل کے صاحبِ محبت و قدرت

وَابُوطَاهِرٌ وَإِبْرَاهِيمُ

اور باب حضرت طاہر اور حضرت ابراہیمؑ

مِنْ دُونِ مَكَانٍ مَعْصُومٍ

المطاع المطيع سعد لله

المطاع المطيع سعد لله

۱۔ اے کافر! اطاعت کرو اللہ کی اور اس کے رسولؐ کی اور جو امر میں اختلاف ہے تو اس میں سے تم کو اپنے دین و دنیا کے لیے بہتر معلوم ہو جائے گا۔

طَلَبُ دَوَائِ شِفَاعَةِ طَبِيبِ

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

هُوَ صِدْقٌ مُّصَدِّقٌ

وہ بہترین صدیق ہے، سچا کر نیوالا سچ بولنے والا

هُوَ بُشْرَى مُّقَدَّمٌ فَاحِشٌ

وہ بشارت ہے مقدم کیا گیا کوئی والا

مُنْتَقَى بِالْعَمَلِ هَدَى قَمَدٌ

چنا ہوا پہونچنے والا بہترین ہدایت کیا گیا

ذِكْرُ اللَّهِ وَاصِلٌ مُّوَصَّلٌ

سُز ذکر اللہ کا پہونچنے والا پہونچایا گیا

هُوَ ذَوْقٌ لَا رُفُوفٌ رَحِيمٌ

وہ صاحب قوت کا ہے مہربان حُسن والا

صَاحِبُ السِّفِّ صَاحِبُ الْغَوْرِ

صاحب تلوار کا صاحب غور کا

هُوَ مَاجٍ مُّبْلَغٌ مُّخْتَارٌ

وہ مہینو والا پہونچانیو والا برگزیدہ ہے

هُوَ نَوَاسِطٌ مَصْرُوحٌ حَسَنٌ

وہ فراہ رس ہے صبح کر نیوالا نیکوون کا

وَمُصَقِّىٌّ وَسَاقٍ سَاقٍ

اور پھینچنے والا اور آگے پہونیوالا چلا نیوالا

وَاجِرٌ وَمَصْلُوحٌ صَالِحٌ

اور صاحب اجر کا اور نیک کر نیوالا نیک

وَرِغَاتٌ مَّهِمِّنْ مَّهْدٌ

اور سنیاد رس گواہ رہا ہونا

قَائِلُ الْغُرْمِ حَيًّا وَوَصُولٌ

کہنچنے والا روشنوں کا حالیکہ پہونیوالا اور پہونچنے والا

هُوَ ذَوْعٌ وَغَيْرُهُ وَعَيْنٌ لَّهِم

وہ صاحب غن کا ہے اور چشمہ نعت کا

صَاحِبُ الْحَوْضِ صَاحِبُ الْحَشْرِ

صاحب حوض کوثر کا صاحب مشر کا

وَهُوَ دَاعٍ مُّقَدِّسٌ جَبَّارٌ

اور وہ پکارنے والا پاک شکستہ ہند ہے

وَهُوَ غَيْثٌ مُّقْبِلٌ الْغُرْمِ

اور وہ باران ہے درگزر نیوالا لغرمیوں کا

الْعَلِيمُ الْبَنِي كَلِمَةُ اللَّهِ

صاحب علم خبر دین و دالہ کلام اللہ کا

صَاحِبُ الْعِجْرَاتِ ذُو فَضْلٍ

صاحب عجزوں کا صاحب بزرگی کا

هَادٍ سَبِيلَ حَبِيبِ اللَّهِ

رہنما سب داریاں راہدہ کا

أَجْوَدُ النَّاسِ سَيِّدُ الْعَالَمِ

سختی ترین آدمیوں کا سربراہان کا

صَلِّ رَفِيعَ عِلْمِهِ فَوْقَ حَسَنَاتِهِ

دروہ پہنچ ای رب پیر اور او کے زیادہ حساب

فَإِذَا أَمَرَكَ إِلَى وَصْلٍ

پس جب کہم اور سکا طرے پر سے پہنچا

فَتَوَجَّهَتْ سَائِلُ الرَّحْمَنِ

سودھو جو خواہن اور غما ایک گنگے والا بہترین آدم

نَحْوُ شَمْسِ الضُّحَى وَمَا فِيهَا

طرت کتاب شمس الضحی کے اور اوستی کے جو آئین

وَهُوَ لَا يَمِي ذَاكَ فَضْلُ اللَّهِ

اور وہ سب پڑا ہے یہ فضل اللہ کا

أَرْحَمُ النَّاسِ هُوَ وَعَلَيْهِ

بڑا مہربان آدمی اور وہاں پر

وَقَبِيضُ السَّيِّئَاتِ خَيْرُ اللَّهِ

اور قبضہ برے گروہ اللہ کا

أَحْسَنُ النَّاسِ صَاحِبُ الْحَقَائِمِ

خوبصورت آدمیوں کا صاحب بر خیرت کا

وَعَلَى إِلَهٍ مَعَ الْأَقْبَابِ

اور اوپر کمال آدمی کے ساتھ اسباب کے

لَمْ يَسْعَ عَنِ خِلَافِهِ كَلِمٌ

نہ کلمہ ایسی ہوئی مجھو خلاف اس کے کہ

أَنْ يَقْنِنَ الْحُكَّاءُ وَالنَّبِيَّانِ

یہ کہ کلمہ کے مجھو حکماء اور نبیوں سے

وَالَّذِي الْوُضِيَّةُ الْغَمَامِ

اور طرے کتاب لاسے بقیہ کے کہ وشن

فَالَّذِي تَخْتَبِتُ مِنْ هَذَيْنِ

پس مویٹو کو چنانچہ اپنے ان دونوں کتابوں

مُسْتَعِجِنًا بَوَاهِبِ الْمُسْتَوَلِ

دو چاہنے والا ساتھ دینے والا راہ گامی ہر او کے

تَاظِمًا لِلْحِسَانِ مِنْهَا زَيْنِ

منظم کرنیوالا واسطے خوبونکے اوس زینت

سَاءَ لَآ خَصَائِرَ عَالَهُ وَأَوَّلِ

مانگتے ہوئے رزتا ہوا واسطے اوسکا اور کتابوں

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سائے نام . اللہ مہربان رحمہ والے کے

إِنْ خَيْرَ الْوَرَى رَسُولَ اللَّهِ

بیشک بہترین جہان کے رسول اللہ

وَقَسِيمًا أَوْ رُبْعَةً فِي النَّاسِ

اور خوبصورت اور میانہ قد و میانہ آہوین کے

إِنَّهُ كَانَ أَطْوَلَ الْمَرْبُوعِ

تحقیق وہ تھے دراز میانہ قد سے

حَسَنَ الْجَسَدِ وَهُوَ مُعْتَدِلٌ

خوب جسم اور معادل تھے

كَانَ كَالْغُصْنِ بَيْنَ غُصْنَيْنِ

تھے مانند شاخ کے دو میانہ دو شاخوں کو

كَانَ فُحْمًا مُخْتَلِئًا ذَا الْجَوَادِ

تھے بزرگ بزرگی کے گئے صاحب ہر تہ کے

لَا كَوْنِيْلًا وَلَا قَصِيرًا نَاسِ

نہ لگنے اور نہ کوتاہ آویسون کے

أَقْصَرًا مِنْ مُشَدِّبٍ مَرْفُوعِ

کوتاہ زیادہ دراز سے بلند سے

خَلَقَهُ الْحَسَنُ فَيَدُهُ مُشْتَرِكٌ

خلقت حسن اوس میں شامل ہے

لَمْ تَعِبْ بِجَلَّةٍ مِنَ الْبَشَرِ

نہ عیب کر کیا اور نہ مکمل آن سپا کے نہ عیب

فَكَذَّ الْمَلْعَبَهُ مِنْ صَعْلَةٍ

اور اسی طرح زعیب لکھا اور کوہ کی سرخ لاغری

بَادِنَا مَعَ تَمَاسِكِ الْبَدَنِ

تساوی سے بستر بدن

خَاتِمًا لِبَيَاءِ خَيْرِ الْكُونِ

ختم الہیاء بہترین کائنات کے

وَمِلْحًا مَشْرَبًا أَبْيَضَ

اور نمکین سرخی مازتا ہوا سفید رنگ

وَجْهَهُ مَرَكَّكَانَ حَسَنِ الْبَشَرِ

موندہ اوس شخص کا کہ تھا احسن البشر

كَانَ فِي وَجْهِهِ مِنَ الْبَشَرِ

تھی بیچ چہرہ اونکی کے گولہ لہٹ

لَمْ يَكُنْ بِالْمَطْمَعِ الْوَجْهَ

نہ تھے بے مودت کے

كَانَ صَلَاتُ الْجَبِينِ فِي الْوُ

تھی راضی پیشانی کہ وسعت والی ہے

كَيْفَ تَنْزِي بِأَحْسَنِ الْفَضْلِ

کیونکر عیب لکھے فخر میں بزرگوں کی تہن

كَانَ خَيْرُ الْخَلَائِقِ الْمَكْنِي

تھے بہترین مخلوق مدنی

أَسْمًا كَانَ أَزْهَرَ فِي اللَّوْنِ

گندم گون تھے روشن رنگ میں

أَلْوَنًا لَوْنِ لَوْ سَا أَلْفِضَ

روشن رنگ نور او کا بہت منتشر

يَتَلَاكَ لَا تَلَاكَ لَا أَلْفَمَرِ

چمکتا تھا چمکتا چاند کا

كَانَ تَدْوِيًّا مَعَ الْكُنُوبِ

تھی گولہ لہٹ اوںکی ساتھ روشنی کے

لَا أَوْلَا بِالْمَكْنَمِ الْوَجْهَ

اور نہ پھولے مودت

وَمَفَاضَ الْجَبِينِ بِالْطَّلَعِ

اور فراخ پیشانی سے روشنی کے

كَانَ أَجْلِي حَيَّيْنِ كَالْمُتَّقِ

تھے روشن پیشانی جیسے متقل کی ہوئی

كَانَ عَمْرُقُ يَدٍ لِّلْغَضَبِ

تھی ایک رگ کہ بھری جاتی تھی وقت غضب کے

خَاتَمُ الرُّسُلِ سَيِّدُ الثَّقَلَيْنِ

خاتم رسولوں کے سردار جن وائیں کے

أَدْعَى الْعَيْنِ أَحْمَدُ الْمُرْسَلِ

سیاہ چشم احمد رسول

شَافِعُ النَّاسِ أَحْمَدُ الْمُخْتَارِ

شافع آدمیوں کے احمد برگزیدہ

يَكْمُلُ الْمُصْطَفَى أَمَامَ النَّوْمِ

سرمہ لگاتے حضرت محمد مصطفیٰ صلی اللہ علیہ وسلم کی خواب

سَيِّدُ الرُّسُلِ تَامِرُ الْأَذْنَيْنِ

سردار رسولوں کے کامل کانوں کے

كَانَ عَيْنِيهِ هَوَا كَقَفَا

تھے ناک اور آنکھ وہ بے بند

وَارَحَ الْحَوَاجِبِ الْمَفْضُولِ

اور دراز باریک پر موہویں جد سے

بَيْنَ قَوْسِي حَوَاجِبِي لَيْلِي

درمیان دو کمانوں ابرو سے نیپے کے

أَشْكُلُ الْعَيْنِ أَجْمَلُ الْعَبْدَيْنِ

سفید بین سرخی آنکھ کے کمترین سفید سرخی آنکھ کے

قِيلَ أَيُّضًا بَصْفُهُ شَهْلُ

کہا گیا ہے اس کے وصف میں کہ وہ سب سے

أَكْمَلُ الْعَيْنِ أَهْدَبُ الْأَشْفَا

خلفی سرمہ آگین چشم تھی دراز و پر موہویں

كَانَ بِالْكَحْلِ أَمْرًا لِّلْقَوْمِ

تھی ساتھ سرمہ کے حکم کرنے والے واسطے لوگوں کے

وَأَسِيلُ وَأَسْمَلُ الْخَدَّيْنِ

اور عظیم اور دراز ہموار رخسار دن کے

وَالذَّقِيقُ الْمَنُودُ الْأَسْنَى

اور باریک روشن نوزانی

سَأَلَ لَكَ فَكَانَ أَقْنَىٰ الْاَنْفِ

باریک ناک بلند ناک

كَانَ فَوْدُهُ عَلَيْهِ يَحْسِبُهُ

تھا ایک نور او سپر کر گمان کرے او کو

سَيِّدُ النَّاسِ احْسَنُ الشَّقَاتَيْنِ

سردار آدمیوں کے غویز ہو کر تھے

رَيْقُهُ اطِيبُ شِفَاءِ الدَّاءِ

آب دہن او کا خوشبودار پاکیزہ شفا بخا

سِرَاقُهُ يَشِيْعُ النَّصِيْعُ كَمَا

آب دہن او کا شکم سیر کرنا ہی شیر خوار کو بیا

صَقِيَّتُهُ اطِيبٌ مِنَ الْاَصْوَابِ

آواز او کی خوشتر ہے کل آوازوں سے

اَحْمَدُ الْمُرْتَضَىٰ سَجَايَا

احمد کہ خوب بین مروتین او کے

وَعَظِيمُ مَقْلَمِ الْاَسْنَانِ

او بحکم شکار دار دانتوں کے

صَلَّ رَيْقٌ عَلَيْهِ اَلْفَا اَلْفِ

ورد و بیج ای بارب او سپر اران ہزار

مَنْ سَرَاهُ اَشَمُّ يَنْسِبُهُ

جو رہے اس کو بی بی نسبت کرے او کو

وَصَلِيحُ الْفَوِ الْمَلِيْمِ الدَّيْنِ

اور فراخ دہن کہ پوری کر ثواب الازیت

وَهُوَ اَحْلَىٰ لِحَيْثُ حُلَّةِ الْمَاءِ

اور وہ بہت شیریں ہی اس منیت سی شیریں گلی

كَانَ يَسَاوِي الْغَلِيْلَ عِنْدَ ظَمَا

تھا سیراب کرتا پیاسے کو نزدیک پیاس کے

مَعَ قُصْعٍ يَابِلُغِ الْغَايَاتِ

ساتھ نصامت کے باقیے الغایت

اَيْكُفُّ اَفْلَحُ شَتَا يَالَا

روشن کشادہ ہیں اگلے دانت او کے

اَشْنَبُ النَّخْرِ اَرْوَقُ الْمَعَانِ

روشن دانت خوش آیند و جیک کے

ہر عی عند الشک المبرور

دیکھا جاتا تھا نزدیک کلام نیک کے

كَانَ خَيْرُ الْوَرَىٰ عِظَمُ الْوَرَىٰ

تھے بہترین مردان بزرگ سے

كَانَ ذَاوُفْرَةٍ وَوَلَّتْ

تھے صاحب وزفرہ کے اور صاحب کے

أَسْوَدَ الشَّعْرِ لَيْسَ بِالسَّيِّئِ

سیاہ بالوں کے نہ تھے سیدھے بال

فَرَّقَ الشَّعْرَ كَمَا الْفَرَقَا

ٹانگ نکالتے بالوں میں جبکہ جدا ہو جاتے

جَاوَزَ الشَّعْرَ شَحْمَةً الْأَدْنَىٰ

بڑھ جاتے تھے بال نرمہ گوشہ تاک

يَبْلُغُ الشَّعْرَ نِصْفَ الْأَدْنَىٰ

پہنچتے تھے بال نصف کانوں تک

حَسَنَ السَّيِّئِينَ وَالْوَارِثِ

خوب موچوں کے اور زیادہ موچوں کے

مِنْ ثَنَاءٍ لَا خَارِجًا كَالنَّوْرِ

دانتوں اور نکلے سے نکلتا ہوا مثل نور کے

لَا قَصِيرَ إِلَّا الَّذِي كَبُضَ النَّاسُ

نہ کوتاہ ٹھوڑھی مانند بعض آدمیوں کے

رَجُلٌ شَعْرُهُ عَظِيمٌ حَبَّتْ

خندہ لر ہال عظیم جب

لَيْسَ بِالْجَدِّ لَيْسَ بِالْقَطِطِ

نہ تھے گھونگھڑ والے بال نہ تھے پر پیچ بال

أَوَّلَ شَعْرٍ أَخْرَفَ قَا

اول عہد میں پھر اخیر زمانہ میں ٹانگ نکالی

كَمَا طَالَ وَفَرَّةٌ بِالزَّيْنِ

جب کہ بڑھ جاتے انبود ہو کر ساتھ زینت کے

يَضْرِبُ الْمَنِيكَيْنِ بِالزَّيْنِ

مارتے تھے کندہ ہونگھڑا تہ زینت کے

وَأَقْصَى الشَّوَارِبِ الْكَاسِمَةِ

اور کمر سے موجود ہونگھڑا تہ جمع کرنا والا

حَبِيبَةُ الْمُصْطَفَى شَفَاءُ الْآلَاءِ
 واہی حضرت مصطفیٰ کی شفا و رحمت کی تھی
 كَانَ فِيهَا وَرَاسُهُ الْأَعْلَى
 تھے اوسین اور اوسکے سر پہند میں
 إِنَّمَا شَيْبُهُ لِعَنْفَقَةٍ
 سو اسے اسکے منہ میں کہ سفیدی اڑو کی چھٹی
 كَانَ قُرَاسُهُ وَفِي مَدْعِيهِ
 تھی اوسکے سر میں اور اوسکی کنپٹیوں میں
 لَمْ يُخْضَبْ وَذَا الصَّحِيحِ وَقِيلَ
 نہیں خضاب کیا اور صحیح اور کہا گیا
 كَانَ يَهْتَدُ كَثْرَةُ التَّهْنِ
 تھی عادت ڈالنے زیادتی روغن گانوں کے
 نَاقِفَ الْأَبْطِ كَانَ خَيْرَ الْخَلْقِ
 اوسکا ٹیٹا اوسے خیر کے تھے بہترین مخلوق کے
 كَانَ مَزْلُوقًا إِلَى السَّيِّئَةِ
 تھے دھبہ لگی سے نافرمان

قَمَرَةُ الصِّدْرِ كَثَّةُ سَوْدَاءِ
 بھریت تھی سینے کو گھٹان سیاہ تھی
 خَوْ عَشْرِينَ شَعْرَةً بَيْضًا
 قریب بیس بال کے سفید
 ذِي الشُّعَيْرَاتِ سَفَلِ التَّمِيمِ
 یہ عنقہ جو بڑے بال میں نیچے لپکے
 مَرَّقَابِلُ الْبَيَاضِ صَلَّ عَلَيْهِ
 سوڑی سفیدی درود و تسبیح اور پڑ
 خَضَبَ الْمُصْطَفَى وَفِيهِ أَكْثَلُ
 کہ خضاب کیا حضرت مصطفیٰ نے اور اوس میں کلام
 وَحِبُّ الْعُطُورِ لَا التَّهْنِ
 اور دوست کہتے خوشبو و کو نہ زینت کو
 مَسْتَعِينًا بِنُورِ الْأَوْحَاقِ
 دور کر نیوالے موی ہار کو ساتھ نور کو یا ساتھ
 خَطُّ شَعْرَةٍ مَنْ رَأَى سَرَّهُ
 لکیر بالوں کی میں جنہ دیکھا اوسکو خوش کیا اوسکو

عُنُقُهُ جِيدٌ مِّمَّنْ سَاطِعٌ
 گردن او کی گردن تصویرِ طالع کی چمکی الی
 مِنْهُ الْمُقَلَقَاتُ مَنَفِضَةٌ
 وہ شخص کہ سانس اوس کے منکلات پر گندہ ہوگا
 نَاعِضُ الْبَطْنِ سَيِّدُ الْكُوَيْ
 سردارِ دونوں جہاں
 وَلَهُ اخَاتُهُ الْأَعْرَاضُ
 اور او کی بہنیں تھیں روشن و کھلائی دیتی
 نَشَتْ فِيهِ بَضْعَةٌ حُمْرَاءُ
 اور بھرا تھا اوس جگہ پر وہ گوشت سرخ
 يَشِبُّهُ الْجَمُّ فِي الصَّفَا وَاللَّوْنِ
 شبیہِ جسم کے صفائی اور رنگ میں
 خَاتَمُ آيَةٍ مِنَ الْآيَاتِ
 مہرِ نبوت کہ آیت تھے آیات سے
 خَاتَمُ أَخِيكَ مَعَ الْمَلَأَنِ
 مہرِ نبوت خال دارِ سانسہ چمک کے

فِي صَفَاءٍ كَفَضَةٍ لَا مَعَ
 صفائی میں مانند چاندی روشن کے
 ظَهَرَ كَالسَّبِيكِ الْفَضَّةِ
 پیشہ او کی مانند گداختہ چاندی کی تھی
 مَنَكِبَاهُ الْبُعِيَّةُ فِيهَا بَيْنٌ
 دو نون شانے او کے دوری تھی میان او کے
 يَأْتِيكَ تَفِيكُهُ جَانِبُ الْيُسْرِ
 درمیان دو نون شانوں او کی کو آئیں جا
 مِثْلُ مَجْمَعٍ وَبَيْضَةٍ بَيْضَاءُ
 مانند مٹھی کے اور انڈے کے سفید
 يَتَلَاكَ لَعْنَةُ الْكُونِ
 چمکنے سے او پر بنے خلق کے
 تَشْرُكُ عَلَيْهِ جَمْعَاتُ
 چند بال او سپر جمع تھے
 قِيلَ سَطْرًا فِيهِ مَكُوبَانِ
 کہا گیا کہ دو طہرین او میں لکھی تھیں

أَوَّلُ السَّطْرِ كَانَ فِيهِ اللَّهُ

پہلے سطر تھا اور سین اللہ
ذاتِ وجہ ای احمد المبرور

یہ لفظ متروک ہوئے احمد نیک

أَحْمَدُ مَفْتَمُ الْفِرَادِيسِ

حضرت احمد علیہ السلام کبھی مہبتوں کے

كَانَ عِبَلُ الدَّرَاعِ وَالْعَقْدَةِ

سب پر گزشت ہاتھ اور بازوؤں کے

الْيَدِ كَفُّهُ شَفِيعُ الْحَشَرِ

بہت نرم تھی ہتھیلی اور شفیع الحشر کے

رَحْبَ الرَّاحَتَيْنِ يَأْكُلُ وَصَا

تھے فراخ ہتھیلیوں کے اوصاف میں

أَشْعَرُ الْمَسْكِينِ وَالسَّاعِدِ

تھے پر مو موندھوں اور بازو کے

يَسْبُطُ الْقَمِيمَ سَيِّدُ الْأَفَاقِ

سید ہی زلی ہاتھ اور ساق کی تھی سرور جانوں

وَحَدَّاهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَا فَاهُ

ایک ہے وہ نہیں شریک و کا اور لٹا تھا اس کا

حَيْثُ كُنْتَ فَإِنَّكَ مُنْصَوِّدُ

جہاں کہیں ہے تو پس تحقیق و فتنہ ہے

ضَحْمُ الْكَنْدِ وَالْكَرَادِيسِ

جاری پیران شانہ و پشت اور چہروں و ہاتھوں کا

وَكَيْسُطُ الْبَيْدِ وَالْكَفَّائِ

اور فراخ ہاتھوں کے اور ہتھیلیوں کے

أَيُّدِ أَطِيبٍ يَفْقَحُ النُّشْرِ

بہت خشک بہت خوب براگندہ کرتی خشک کو

وَدَقِيقًا وَسَائِلُ الْأَطْرَافِ

اور باریک اور دراز انگلیوں کے

وَالَّذِي رَأَيْنِي أَحْمَدُ الْحَاكِمِ

اور یہ ہوا ہاتھوں کے حضرت احمد حکم نیر الوجود

لَا قَصِيرٌ وَلَا طَوِيلُ السَّاقِ

نہ کوتاہ نہ پٹلی کے اور نہ لمبی پٹلی کے

وَالِ الطُّولِ سَاقَهُ اقْرَبَ

اور طرف درازی کے ساق اونکی قریب

اِنَّهٗ كَانَ اَحْسَنَ الْبَشَرِ

بیشک وہ تھے خوبصورت آدمیوں کے

كَانَ عَقِبًا الرَّسُولَ مِنْهُ سَيِّدٌ

تھیں اٹھراں رسول مدظلہ علیہ وسلم کی گشت

وَهُوَ خُمْصَانِ الْاَخْمَصِيَّيْنِ

اور وہ خالی تلووں کے اور ہموار

يَتَنَوُّا مَاءً عَنْهُمَا الْقَدَمَيْنِ

روان ہو جاتا پانی اون دونوں قدموں

زَالَ قَلْعًا بِقَوَّةٍ اِذَا زَالَ

چلتے برکنڈہ قدم ساتھ قوت کے جبکہ چلتے

كَانَ هُوَ النَّهَابُ اِذَا مَشَى

تھے نرم و تیز رفتار جب چلتے

وَهُوَ مِثْلُ كَانَمَا يَخْطُ

اور وہ چلتے تھے گویا کہ نیچے اور تہمین

كَانَ فِيهَا جَمُوشَةٌ تَحْبِبُ

تھے اوس میں ایک بار کی خوش آتے

قَدْ مَا وَهُوَ شَلَفَ النَّشْرِ

ازرو می قدم کے اور وہ شفا کرنا اور اللہ

شَتْرُكُهُ مَعَ الْقَدَمَيْنِ

پر گشت تنبیہ اونکی ساتھ قدموں کے

قَدْ مَا فِيهِ اِلَاعْتَدَالٌ صَحِيحٌ

ازرو می قدم اس بیان میں اعتدال صحیح ہے

طَالَ سَبَابَةُ مِنَ الْجِلْدَيْنِ

لبنے تھے سبایہ دو لون پیروں کے

كَانَ يَخْطُو تَكْفًا لِزَوَالِ

تھے قدم رکھتے برابر وقت چلنے کے

وَذَرِبَ اَخْطَا اِذَا مَضَى

اور نہراخ قدم جب کہ چلتے

مَرَبَعًا لَا سَفْلَ الْمَخْطِ

اوپر سے طرف نیچلی نہر و گاہ کے

وَسَوَّقُ الصَّحَابِ قَلَامَهُ

اور چھلے ہمراہوں کو آگے اپنے

كَانَ خَيْرَ الْوَرَايِ نَبِيَّ اللَّهِ

تھے بہترین آدمیوں کے نبی اللہ کے

خَافِضُ لَطْفِ اطْوَلِ نَظَارِ

نیچے رکھنے والے آنکھ کے طویل نظروں کے

كَأَيُّ عَنِّ مَيْمَنِهِ وَشِمَالِ

نہیں دیکھتے داسے اپنے اور بائیں

وَإِذَا كَانَ خَوْفُ الْتَفَتَا

اور جب تھے کسی طرف موندہ پھر کر نکال کر

ذَاتُهُ لِلْوَرَى الْمُحَافِظَةُ

ذات افویکی واسطے آدمیوں کے محافظت

غَضَّ عِنْدَ الْفَرَاخِ طَرَفِيَّةِ

بند کرتے نزدیک خشی اپنی کے دو طرفہ

بَوَلُّهُ طَيْبٌ مَعَ الْغَارِطِ

پیشاب اچکا پاک خوشبودار متاع پانانہ کے

كَانُوا أَصْحَابَهُ وَخِدْلَامَهُ

کہ تھے اصحاب و کنے اور غلامین اور کنے

بَادِيًا بِالسَّلَامِ مَنْ لَقَاهُ

ابتدا کر نوا رسا سلام کے او کو کہ ملاں کی کو

جَانِبِ الْأَرْضِ لَا السَّمَاءِ الدَّارِ

طرف زمین کے نہ طرف آسمان پھر غوا کو

لَمْ يَكُنْ لَا خِطَا كَمِثْلِ رِجَالِ

نہ تھے کن انہیوں دیکھنے والے مثل آدمیوں کو

فَالْتِفَاتِ الْجَمِيعِ ذَا كَيْتَا

پس تمام موندہ پھر کر دیکھتے یہ ثابت ہوا

جَلُّ نَظَرُهُ أَمَّا حَظُّهُ

بہت نظر اور کنے گوشہ چشم سے دیکھنا تھا

وَيَسْأَلُ خَلْفَهُ كَبِيرَ يَدَيْهِ

اور دیکھتے پیچھے اپنے ہاند سامنے اپنے کے

تَبْلُغُ الْأَرْضِ بَيْتًا أَوْ غَا

نکل جاتے او سکوزمین و محالیکو زمین گری زمین

دَمَهُ حَافِظًا مِنَ الْأَسْقَامِ

خون آپ کا محافظ تھا بیماریوں سے

عَرَا الْجَبِيحَ اعْطَرَ لَفَاحَ

عرق جسم کا بہت مسطر تھا خوشبو پر گندہ کیڑوں کا

قِيلَ الْوَرْدُ أَطِيبُ الْوَرَقِ

کہا گیا ہے کہ پھول گلاب پاکیزہ پتھری

سِرْجَةُ أَطِيبٌ مِنَ الْعَنْبَرِ

برآب کی بہت خوشبودار تھی غیر سے

صَلِّ يَا رَبِّ دَائِمًا أَبَدًا

پروردگار ای پروردگار ہرے ہمیشہ ہمیش

وَعَلَى إِلَهٍ وَأَصْحَابِهِ

اور اوپر آل اور اصحاب اذکی کے

وَأَدْنَى عَلَى الْحَبِيبَةِ

اور ہمیشہ کہ مجھ کو اور دوستی اذکی کے

أَتَنِي مِنْ لَدُنْكَ عَافِيَةٌ

دے مجھ کو اپنے پاس سے عافیت

إِنَّ هَذَا أَجْمَلُ الْجَمَامِ

تحقیق یہ آزمایا ہوا سنگ لکانیو ایک ہے

فَوْقَ مِسْكِ وَعَنْبَرٍ فَوَاحَ

زیادہ مشک اور عنبر خوشبودار سے

رَأَيْتُكَ مُنْشَأً مِنَ الْعَرَفِ

خوشنما پیدا کیا گیا ہے اوس عرق سے

وَمِنَ الْمِسْكِ الْأَذْفَرِ الْأَعْطَرِ

اور مشک تیسرے خوشبودار سے

مَعَ سَلَامٍ عَلَى الرَّسُولِ هُدًى

ساتھ سلام کے اور رسول کے حالیکہ ہدایت

هُمْ مَجْهُومٌ مِّنْهُدًى وَأَجْنَابُ

وہ تارے ہدایت کے ہیں اور ان کی دوستوں

وَأَجْعَلِ الْخَيْرَ فِي أَحَبَّتِهِ

اور کر خیر خیر دوستوں اذکی کے

بِكُلِّ مَرَامٍ كَافِيَةٍ

کہ واسطے تمام مطلبوں کے کافی ہے

لَجْمِيعِ الدَّامِ كَافِيَةً

کہ واسطے تمام مہذبوں کے کافی ہے

قَاضِيًا مِّنْ لَّدَيْكَ حَاجَاتِي

اور تمھاری رو کر خواہاں ہوں اپنے پاس جاتیں میری

مَوْثِقَاتِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

ملکات گناہوں کے اور نیکیوں کے

عَبْدَكَ الشَّوْعَ مَرْعَدًا بِالنَّارِ

اپنے بہ بندے کو مذہب آگ سے

اَتْنِي مِنْ لَّدُنْكَ كَافِيَةً

دے مجھ کو اپنے پاس سے کافی

وَتَقْبَلْ بِهِ مَنَاجَاتِي

اور قبول کر بے نیل اوکے مناجات میری

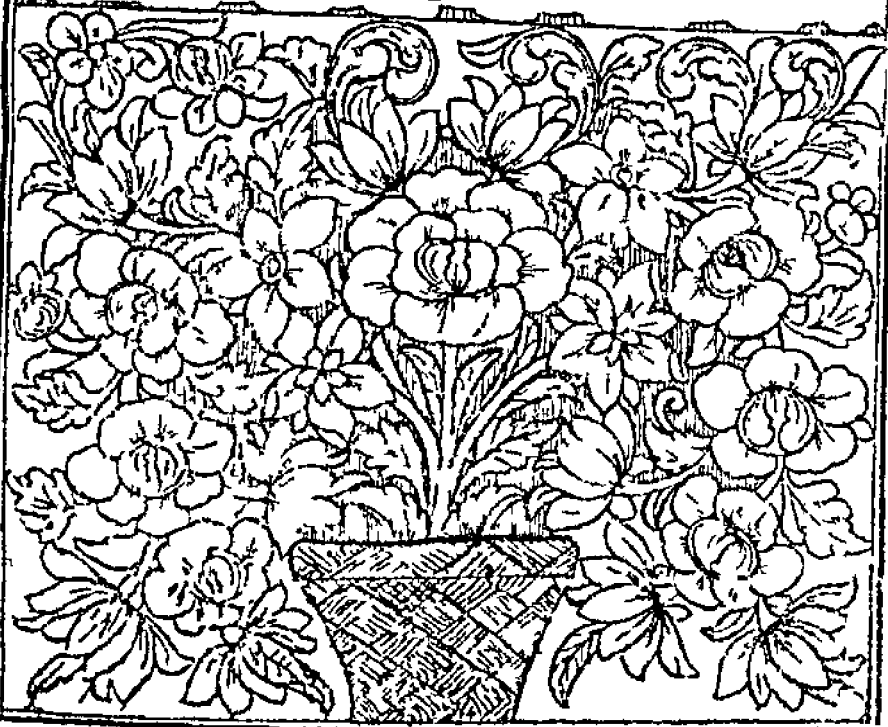
وَأَعْفُ عَنِّي الْخَطَاةَ الْعَظِيمَاتِ

اور معاف کر مجھے خطا اور بڑی العیانی

رَبِّ اَعْتَقْ بِأَحْمَدٍ الْخَتَارِ

ایسا میرے آزاد کرے بے نیل اور ختم کرے

مَا

بسم الله الرحمن الرحيم

دران فرصت که بودی بود نما بود
 ز نور خویش نوری جلوه گر ساخت
 چنین ظاهر کند عارف که آن نور
 رخسار رخشان چو ماه چاره بود
 زهی زمان روی گنم گون و روشن
 چنین دلکشای او کشاده
 کمان ابرویش بود کشته
 و ابرو بسیر آورده نزدیک

خدا بود و خدا بود و خدا بود
 بران شمع محبت پر توان داشت
 محبت محبت محبت گشت منظور
 بخوبی آفتابش خاک ره بود
 مخالف زازدی آتش بخت من
 نشان از صفی رخورشید داده
 کمان ابرو کسی چون او ندیده
 دراز و دلکش و مشکین و باریک

رگی بودش میان هر دو ابروی
 سواد چشم مستش بود طو سے
 بیاض چشم آن سرو گل اندام
 بکج چشم دیدے جانب کس
 فرو میداشت چشم ناز نیش
 نظر بر آسمان هر که کشا دے
 سومی خدام دولت انتابش
 بزرگان دراز سرمه آلود
 بلندی داشت اندر عظم بینے
 سر بینے بلندی داشت انسان
 نه همچون غنچه تنگی دروین داشت
 گهر کم سفتی آن لعل گه بار
 لبش پر بود اما پر شکر بود
 بهر چیز بخت یکد چو مردم
 چو گل خندی آن سرمه فرواز
 سخن سنجیده و آهسته گفته

که ظاهر میشد اندر تنزی اوی
 مدا مش سرمه کردی خاک بوی
 همی دادی خبر از درو بادام
 که بودی گوشه چشتی از و بس
 نظر می بود اکثر بر زمینش
 زمانے نیک گویند ایتا دے
 نظر بودے تمام اندر خطابش
 بر آورده ز جان اهل دل دود
 چه بینے اوج حسن و ناز بینے
 که بوده رسته حشش منایان
 وے بھر دین تنگان سخن داشت
 ولی بود اندک و سفیش بسیار
 ز گفتارش جهانی پر گھر بود
 محل خنده فرمودی تبسم
 چنان که خنده اوزاید آواز
 بخوبی گوهر سیاب سفتی

ز دندانهاش جگر در جگر بود
 برزگے در سر او بود چندان
 خجل نقاش چین تران نامی گردن
 زهی گردن که شاهان اقالیم
 برایش بود موتا نر مہ گوشتش
 گسی یکسو شدی آن موی مشکین
 وجودش آفتابی بود روشن
 در او ش سایه زان روایز و پاک
 نہ لاغر بود اندامش لغز به
 میان این و آن لطف تن او
 تعالی اندیشہ پاکینہ ایدام
 چو سیم صفتہ پاکینہ گوهر
 ز موی ہم چون عنبر زنی کم و کاست
 کشیده آن الف از نامی تانان
 نکو بودیش مو بردوش و بازو
 بلند میهای صدرش گرچه بود است

ولیکن اندک از ہم دور تر بود
 کہ بوده سر فراز سر ملتبان
 کہ نوان آتچنان تصویر کردن
 ہمہ دارند سر و رطوق تسلیم
 رسید گرشیدہ ی تا سر دوش
 گسی مغز کہ ہم چون نافہ چین
 بناید سایہ از غورشید حبتن
 کہ بود افسوس و حیف آن سایہ برک
 ہمہ صمانے ز نور ماه و خور بہ
 همی ظاہر شد از پیراہن او
 کہ پیشش خاک بودی فقرہ خام
 شکم با سینه اش بودی برابر
 خطی بر سینه بودش چون الف راست
 در آن پیدا ہمہ از قاف تا قاف
 نزدیک چہ از برگ سمن مو
 ولی موی کہ از وی نافہ سود است

برزگی در سر بهر استخوان داشت
 بزرگی اندکی در ساعدش بود
 گفت دستش کشاده بود و ساده
 گفت آن دست خود چون نازنین بود
 اگر گفت باز کردی ریخته آب
 چو بالاداشت دست از ماسوی الله
 در از انگشت او مثل مسلم بود
 چنان باین سر بریده بالیده آن دست
 میان هر دو شانه داشت خاتم
 چه نیکو گفت عبد الله مشهور
 بنیت را تویی آن نامه درشت
 سسی سرور و آتش معتدل بود
 همه بالا بلند آن همه راه
 برین سان بر همه بودن سرافراز
 بجز جانب توجه نمی نمود
 بجز سوزنی آن سر نیل درگاه

برزگی بر بزرگان جهان داشت
 ولیکن در نظر بسیار خوش بود
 چنین دستی بود دست کشاده
 چو برگ تازه گل بی نقش حلیم بود
 که غایبان میشدی چون وز نایاب
 بخوبی گوئی برو از پنجه ماه
 الف سان در همه عالم علم بود
 که بالیدی زویدین صاحب پیش
 بان خاتم همه او را مسلم
 درین معنی که گورش باد پر نور
 که از تعلیم دارد و هر درشت
 الف سان در میان جان دل بود
 به پیش قیامتش بودند کوتاه
 نباشد در حقیقت غیر اعجاز
 چو نرگس چشم و سر و پیش بود
 باستبحال می فرمود طی راه

بر رفتن آن چنان بودی نمایان
 به چنین باشد رسول حق تعالی
 کف دست و کف پا داشت فرید
 بیایکی هم چون نور چشم مردم
 کف پایش بفرشت آسمان ساعی
 قدر مایش کرد و گردون سرازشت
 زمین که مقدم او یافت اعزاز
 کف پایش مجوف بود چندان
 چو اقلیم سخن را شد مساحت
 فروزان رخ چو ماه و آفتابش
 ز لطف حق مصور گشته جانی
 کثیر التحبیه بود آن جوهر نبرد
 مگر بسیار بودش غنبر تر
 یکی گوید که طولش بود یک مشت
 بعضی فقره بود انگشت نیش
 نخست اندر پایان محسند

که از بالا ہی آمد بسیار
 که آمد حلق را او زینب بالان
 با مویاری و لطف از یکدگر به
 به نرمی و لطافت به تر قاتم
 ز روی گل نکوتر پشت آن پای
 شنیدم گوشت ادک بر عقبش
 نشد هیچ از یکی پایش سرازاد
 که نقش پانودی خوب خندان
 ره بود او از همه گوی قضاحت
 عرق خوشبو تر از مشک گلایش
 فدای هر سر مویش جهان من
 ولی از هر طرف اصلاح می کرد
 که از غنبر بود بسیار بهر
 یکی گوید که یک مشت و دو مشت
 رخم کرده سه سطر اندر انگشتش
 رسول اندر میان بر دو آمد

بخوان هر دم باین شکل و شمای

و رو بوی نهایت از ته دل

ایمان شد

بسم الله الرحمن الرحیم

حلیه مبارک تحفه رسولیه

بار خدایا تو بکن یار یم

تظم کنم حلیه محبوب تو

از کرم خویش باخبر رسان

رحم کن و نیک بسکسار یم

از دو جهان طالب مطلوب تو

چاشنه از خوان قبولت چشان

شروع حلیه مبارک حضرت رسول مقبول صلی الله علیه و آله

جاسے یکے ضد و ویت آمدہ

مع این ہر دو شد آن شاہ دین

محمد اسرار خدائے کریم

نے کہ شد بہم آئینہ تر

خیر امور آمد دامن و وسط

رنگ بنی سدرخ سفید آمدہ

گشتہ ملاححت بعباحت قرین

راس سلاش بزرگ و عظیم

موتی سراو نہ فرو ہشتہ تر

جد و رجل بود نہ سب و قوطط

شعر سحر آن سر ارباب هوش
داشتن موی سر از سنت است
بود کثاوه ز کرم روسته او
بود گس بر سر و او ابرویش
موتی و او ابرویش ز سنبل متعین
سبب الف یعنی که بین پل
چشم بزرگش که چون گرس نمود
مردم آن مردم چشم جهان
گوهر و نداشت چو دندان سین
لاله رخساره آن رهنمون
موتی محاسن بجم و ته به
هست خلاف علما در خضاب
امر خضابست محقق از و
موتی سپیدش بس و کجیه اش
زلف مبارک که سپید نیست بود
زلف چو شب رخت چو روز مبارک

این شعر در کتاب...

گاه بدوش و گوی بودی بگوش
حلق و دوباره ز بنی ثنایت است
چنین مکتب دیده برابر وی او
گاه خضاب پر شدی آن رگ ویش
لعل لبش حن ز زنان بر عقیق
قول الذی یعنی که گفتش پسند
مکتب از سر مره مازا رخ بود
بود ثنایت سیه و در شان
موتی شکافت و اسرارین
بود برابر نه برون و برون
دست نهاد و قد رشتن شانه
چشم غفیر اند و بدش به باب
زین شبش سنت بنو بگو
بست نه بالانه کم از شبش و شش
معنی این آیت و الیسل بود
از رفه که شد جمع لیل و منهار

گردن او گردن و مبه شال
 محض نبوت ته گردن مکیں
 بود یکے غنچه ز دل خاسته
 هست روایت و گرای ذوالکمال
 رستم بر آن بود خدا واحد است
 روی بکن هر طرف و هر کجا
 پشت که ان پشتی وین ساخته
 مفصل او خشم و عریض الصدر
 ساعد سیمیش طب فرکان
 کان رسول الله طویل الیدین
 سر دوز کافوره کف دست او
 سینہ و اشکم که برابر بدن
 هیچ نه موبود بدن بود صاف
 در موی باز و کتف ساق او
 هست روایات عمیم و صحیح
 در موی خانه که همان بد ز خلق

لطف و صفای پیش برون بقال
 در و کتف مائل ایسر بین
 با هم موی سیه آراسته
 بیضه حمام بد و رنگ آلی
 نیست و گرس که در و راضد است
 خاطر تست اسه شش متصورا
 صاف تر از نقره بگدخته
 مادر من باد شد ابا پدر
 معتدل اعضاے تماشایان
 راحته او سع من خافقین
 خاتم طائی بسنجاپست او
 هر دو یکے تحت قائم شد
 جز خط از سینه او تابانست
 نیز اعلی صدر شای افرو
 نقل نمودم از مدارج صریح
 نور صریح آمده از قص و خلق

ساق که باریک لطیفش بده
پاشنه اش صاف چو بلور بود
در ره عقبش پاش که می سوده است
پاشی در بالاش بس بود صاف
پیشروی ای دوست بس رضا
پشت ز بومش رویت چنین
خضر با از دگر انگشت پاش
جابرین سمره چنین گفته است
آنکه چنین شتر است ای خلیل
محض خطا هست غلط نادوست
ابن حجر کان ثقة است متین
نام قدش سر و باغ خدای
مجزو اش بود که در وسط جمع
سایه نمودش بر زمین ای فلان
بود بر قمار می تیز رو
چون بره اندر شدی آن امان

تخل قدش است نه آمده
زان همه گهاش عیان می نمود
زان جبتش گوشت کم بوده است
پارگی و نینر نمودش شکاف
که نه خمص بود کف هر دو پا
لیک روایت دگر آید متین
بود طویل و بدراز می گداز
گردنش یک از دل مارفته است
کایست سبابه دستش طویل
نیت روایت نه قوی و نه است
گفته چنین است مواهبت بین
فاخته ام من دل و جام قدی
از همه بالا نمودی چو شیخ
سایه ندید است کس از روح جان
تیز روی نه که رساند بدو
خود پس اصحاب پیشش وان

گفتی که خالی بکنیدم ز پس
عرق تنش طیب تر از مشک چین
غایت و خون بول نبی طاهر است
در شب تا یک یک از آوده در
شام و لبش صبح شد و پاک شد
آنکه چنین فضله او نادر است
سین شریفش چو شده سج تمام
واعی حق نبود بحق خوانده رفت
باد برو تا دم روز و تیمام
صورت لبش که شد خط ما
دفع روایات صحیح امی مسلم
در طلبش شام و سحر تا فتم
جایی که این طایفه مبارک بود
در همه جایی است موثر تمام

در پس من مهت فلک چند کس
فضله و گرامی بزمین حکم بین
گفت چنین آنکه بدین ماهر است
بول نبی ناسته اشام کرد
جمله تنش صاف عطر ناک شد
ذات مبارک چه بود بر رست
بکاک صفت کرد بخت حرام
از پس خود دین خدا ماند رفت
از من و از جمله صلوة و سلام
کرده اش نظم الف تائیا
در تمام آمد نه از ان بیش کم
نعمت عطا است که من یافتم
از همه آفات امانش شود
طایفه شریفش که علیه السلام

سبب نظم طایفه شریف مع نام ناطم
بار خدا یا بطفیل بتول
ساز مشرف بحال رسول

دور بیند از دست حریصم بکن
کار کنان حسب شریعت بهار
هر که بین حلیه گیاره نظم
خاصه که آن معدن حلم و حیا
باعث این نظم معلی شد او
طالب علم است در محل تیر هم
نظم شد است این گوهر نقل شمع
نافع نم این از سر صدق و یقین
مولد او مسکن او در قصور

سرفت خویش لغیب بزم بکن
جان ز ششم تمهره اینست آن بر کار
از گرم خویش بسویش
نام گرامیش بود مصطفی
و ده که باین حلیه محلی شد او
زین تو مکرم کنش اسب ذوالکرم
در سن الف و صد و بیست و یک
هست غلام ملک محی دین
عمره ابدالی متفصح

حلیه مبارک از تصنیفات کلامی

بسم الله الرحمن الرحیم

لکه ای خامه حمد و ثنا خدا
و ده بی خالق آسمان زمین
و ده بی مالک ملک هر دو سر

که بی و ده شهنشاه ملک تقابین
خداوند کرسی و عرش برین
اوسی کو بقایای فری ہی خد

جس چاہی اک دم میں وہی سرور
گدا کو جو چاہے کرے بادشا
کلاہ کیانی و تاج شمشیری
کرے شاہ کو دم کی دم سن گدا

نعت

نباب محم کو اوسنے کیا
خدا کی طرف سی وہ مختارین
رسو کون کا سر و قدر و باو شا
وہی دین و دنیا کی سر و زمین
خدا اذ کی تعریف جب خود کرے
کلامی کی کیا تاب جو کر سکے
اے پتے ہی یہ حکم خدا
پڑھو تم شب و روز صلے علیا
نہ ہوا و نہ پرورد و سلام
اور سب آل و اصحاب پر بھی مدام

مدح نواب مستطاب ملک جناب سمن الدولہ وزیر
الملک اب محمد علی خاں صاحب صولت جنگ و امام قبائل و اچلا الم

کہوں مدح نواب عالی جناب
اندرانی بیحد اوسکو کیا ہی عزیز
جہان جو دے جسے ہی کامیاب
فریدون دارا سی وہ کم نہیں
تہ ہی دولت و شمت اوسکی کینز
میں دول ہی وہ سلطان چشم
سلیمان نشان ہی پروتی زمین
محمد علی خان مندرخ ششم
گہ ہی صولت جنگ جسکا خطاب
جہان بین سخاوت سی ہی مفرات
وزیر الممالک وہ عالی جناب
بعد الت پناہ اور عالم نواز

وہ جدم کہ چاکر نوازی کرے
بندہ او سکودا تم سلامت رکھے
ہی درویش سیرت وہ جم اقتدار
کہ محفل میں ہی ذکر او سکی سدا
ہمیشہ او سکوی بھی ذوق ہے
اور تصنیف کا بھی نہایت شوق
چنانچہ لکھی ایک ایسی کتاب
وہ ہی نور چشمان اہل یقین
سطور او کے ہن موج آبِ حیات
نقطہ پر یہ حسن خدا واد ہے

نیت بخشے کہ ہن بیت جس کہ اوستے
اور او سکی مرادین بھی پوری کری
جلیلہ زمان شلبے روزگار
بقول رسول اور قول خدا
حدیث اور تفسیر سی شوق ہے
کہ ہی علم میں اک جہان سی فہم
جو علم سیر میں ہوتی لاجواب
سیر میں کتاب اور ویسی ہیں
اور ہر صفحہ بکلیش ہی ای نیکان
کہ ہر خال رتوی میرزا دہے

باب ثانی نظم ہذا کا

کھا مجھے سرکار نے ایک روز
کہ جو میں طبیب سیٹھا منشا
اونہون نے شامل سی اب ہی کہا
اصح الروایات میں جس قدر
اور او سکی معانی ہی اور شرح بھی

کہ تھا بوز وہ بسکہ بھٹا فروزا
وہ مشتاق احمد مرشد خصال
شہر اپنے آن سیتہ دوسرا
وہ سب درج ہیں اوس میں سب
بہت خوب عمدہ لکھی فارسی